

DIRECTOR:
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unitatea

ABONAMENTUL
Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare
e socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

La Roma

Comitetul central al pelerinajului la Roma ne
uri să publicăm următoarele:

1. Întâlnire la Timișoara în ziua de 19 Maiu a. c. la gară, de unde va fi plecarea în aceeași zi la amiazi.
2. Putem da ca sigură informația, că ni-se va acorda în țară o reducere de 75 %.
3. Pașapoarte formale nu trebuie.
4. Dnii sunt de a se prezenta, după puțină, în haină neagră, preoții în reverendă, iar damele în orice haină închisă fără decoltaj. — Înțelegem pentru audiența la Sfinția Sa Papa, când damele vor avea să-și acopere capul cu o dantelă, ce se poate cumpăra la Roma. Incolo preoții în civil canonic, domni și damele în haine de vară.
5. Până la Jimbolia fiecare își va plăti biletul de călătorie, de acolo înainte până la reîntoarcere, se plătește din taxa de voiaj. De asemenea până la Fiume, fiecare grijește de ale mâncării.
6. Restul neachitat din taxă e de a se trimite tot la vechia adresă, spre a se putea cumpăra din vreme valută străină. Deodată cu acești bani, pe cari îi cerem până cel mai târziu în 12 Maiu, se pot trimite orice sume pentru procurarea de lire italiene.

Blaj, la 20 Aprilie 1925.

Comitetul central.

Reflexii de actualitate

de Dr. Paul Lauran.

I. CRIZA ȘCOLARĂ. — Dându-ne seama de situația în care ne aflăm în zilele de azi și de criza prin care în urma noii legi a învățământului trec școalele noastre parohiale, — îngrijorați trebuie să privim în viitor și să ne armăm pentru luptele și greutățile cari ne așteaptă în viitorul poate nu îndepărtat.

Mai dăunăzi un revizor școlar — nu împoartă din care județ — vorbind despre noua lege a învățământului mă întimpină cu aceste cuvinte: „Părinte, dacă noi executăm noua lege și tinerii dela 7—14 ani vor umbla regulat la școală, ai să vezi, că nu-ți va fi așa plină biserica, cum este azi!”

Iată deci rezultatul creșterii, culturii și directivei date de stat organelor sale menite de a controla învățământul primar! — Dar șirmanul revizor, în miopia lui sufletească nu vede, sau nu vrea să vadă statele culte ale Apusului civilizată. În Franța guvernele liberale-francmasonice încă au făcut sforțări aproape supraumane pentru nimicirea școalelor parohiale și laicizarea învățământului — și rezultatul?... Doar, că au rămas goale bisericile? Nici decît, ci din contră sunt mai cercetate azi decît înainte. Și gândește dl revizoraș „înțelept”, că ceea ce n'au putut face sectarii francezii în decurs de decenii, el și conștii dsale vor face aici în România în cursul câtorva ani?...

Nu-i vorbă, sunt simptome îngrijorătoare mai ales văzând cum ne trimite pe cap cunoscutele elemente din vechiul regat, dintre cari unu se laudă sus și tare cu necredința și ateismul său și atunci înțelegem că șefii bisericilor noastre pentru ce țin morțiș la școlile confesionale. Dar cu toate luptele ce se dau re-

zultatul se prevede: *Pierderea școlilor noastre...*

În noua lege a învățământului apare evident tendința laicizării. Studiul religiunii cu oareșcare marimozitate se permite să „poată” fi predat prin preot!... Iar aceea, că prin excepție — precum se vorbește — ne vor rămânea încă pe anumit timp câteva școli ca cele din Blaj, Beiuș etc., e puțină mângâiere. Dd. Anghelescu și Lapedatu sunt desigur oameni de o cultură superioară, și poate recunosc meritele neperitoare ale școlilor noastre confesionale, dar seduși de principiile pseudo-liberalismului modern, inconștii se pretează și pregătesc calea unui curent primejdios, *curentul anticreștinesc*, care va nimici cu timpul și sfărâmurile de drepturi lăsate nouă asupra unor institute atât de scumpe inimilor noastre și cărora atât de mult are să le mulțumească cultura noastră și întreg neamul românesc.

II. ULTIMA CETĂȚUIE: BISERICA. — Dacă ne pierdem școala, puternica fortăreață a clerului, din care cu succes a răspândit lumina culturii adevărate și a semănat semința adevărarilor eterne, nu ne rămâne decât să ne retragem în ultimul loc întărit al nostru, în ultima cetățuie, care este biserica. — Și precum în Apus biserica a ieșit biruitoare, așa și biserica noastră prin un cler bine pregătit, conștiu și la înălțimea chemării, are să învingă contra curentului anticreștin!...

Pentru că, dacă ți-s'au închis ușile școlilor, ai amvonul și nime nu te poate opri să intri în casele credincioșilor, să te ocupi încontinuu cu ei, să-i ajutorezi și să-i mângâi!

Iată pentru ce biserica are lipsă de un cler, care să fie adevărata armată alui Hristos și care să razime nu pe congrua primită dela stat, ci pe dragostea poporului, care să-l iubească și să-l prețuiască!...

În chipul acesta vom ajunge acolo, că poporul convins de aceea, că fără de preot nu poate să trăiască, la caz de nevoie va fi gata el de a se îngriji de sustentarea lui. Și la aceasta trebuie să ne pregătim, pentru că cei mai ușor, decît provocarea discordiei între guvern și șefii bisericilor? Și apoi ce are să urmeze? În chip firesc primul act de retorziune va fi sistarea congruei!

Nu aceea este prin urmare cel mai important lucru, ca fiecare sătuț sa-și aibă preotul său, ci mai bine la cinci sate să fie un preot, dar acela apoi să fie bine pregătit și la înălțimea chemării. Un asemenea preot cu o singură predică rostită tot la a cincea Duminecă mai mult rezultat sufletească va produce, decît acela, care poate în fiecare Duminecă rostește în biserica din sătuțul său niște fraze goale cu puțină măduă și izvorite din un suflet sec și din o inimă goală fără de simțiri și fără de convingere!...

La înrolarea clerului trebuie să se aleagă deși numai elemente cu adevărată vocațiune, cari apoi bine instruați, deși puțini la număr,

vor forma acea puternică armată alui Hristos, prin care biserica are să iasă biruitoare! Da pentru că atunci nu vor lipsi, ci mai vârtos se vor înmulți mereu acei *eroi ai credinței*, cari vor fi asemenea unui notar public din județul Satu-mare — numele cărui nu-l dau în lume, ca să nu-l supăr, vătămându-i modestia —, pe care nu de mult avui onoarea de a-l cunoaște personal. Acest notar public, credincios al bisericii noastre, în o adunare de intelectuali ținută în orașul Satumare, unde sulevându-se chestia lăpădării de credință și a trecerii la „neunire” lansată prin părțile acele de agenții „neodihnitului” dela Sibiu, a rostit vorbele aceste mult grăitoare: „Dior și fraților, dacă chiar toți preoții ne-ar părăsi și s'ar duce în tabăra contrară, noi nici atunci nu vom părăsi biserica noastră, nu ne vom lăsa de Roma, pentru că acolo este adevărul!”...

III. UN INIMIC NEĂȘTEPTAT. — În calea operii de consolidare și punerii pe baze solide a viitorului nostru, pe lângă criza școlară și curentul anticreștin, pe care între actualele împrejurări îl întrezărim, s'a ivit un nou inamic: *Frații noștri „neuniți”*.

Unii dintre ei au-și aduc aminte de timpurile grele de sub urgia ungurească... cum am suferit împreună și am trăit în dragoste și înțelegere frățească unii cu alții, deși poate atunci situația era mai favorabilă pentru noi... n'am făcut proselitism, pentru că n'am voit, ca certându-ne și urându-ne unul pe altul, să slăbim puterea de rezistență a neamului. Ei, se uită la „cel neodihnit cu oasele” și poate conțează pe sprijinul Bucureștilor de azi... fără să-și dea seama, că Bucureștii de mâine se pot eventual transforma în un focular de ură în contra a tot ce e creștin: Fie „unit”, fie „neunit”!... Nu-și dau seama, că atunci, când noi în loc de-a trăi în dragoste, de a ne ajuta și a ne sfătui asupra mijloacelor potrivite pentru curățirea și stîrpirea din suflete a miazmelor pestilențiale ale bolșevismului, indiferentismului, necredinței scl. prin cari s'a contaminat la decursul războiului mondial poporul, — dacă noi, în loc de a conlucra în direcția aceasta, ne luptăm pe teren confesional, ne blamăm înaintea poporului în dauna autorității noastre, comitem o crimă neiertată săpându-ne groapa și pregătind terenul pentru un viitor din cele mai grele. Toți Românii conștii, fie „uniți”, fie „neuniți”, iubitori sinceri de Hristos, de patrie și de neam, au să conlucreze deci, ajutorându-se împrumutat în resolvirea gravelor probleme ale viitorului!

Dar, dacă unii în orbia lor sufletească cu ori ce preț ar dori să continue a ținea aprins focul luptelor confesionale între frați, ei bine, — noi suntem gata și la aceasta!... Noi n'am provocat lupta și pentru divizarea și slăbirea neamului nu luăm asupra-ne răspunderea! Vom sângera de sigur și noi, dar avem pe partea noastră adevărul și acela trebuie să biruiască!...

În jurul unei noi denumiri a bisericii noastre. Un prieten anonim dela Târgul-Murăș, căruia îi mulțămim aci pentru bunăvoință, ne trimite numărul dela 15 Aprilie al gazetei oficiale de acolo „Orașul“, atrăgându-ne atenția asupra rubricii „Știrile orașului“, unde anunțându-se serviciile divine dela Paști, biserica noastră e numită „*biserica ortodoxă unită*“.

Numirea nu e chiar nouă, fiindcă am mai văzut-o de curând, chiar cu tâlc, sub numele unui cunoscut protopop al bisericii noastre, căruia incontestabil i-se cuvine paternitatea acestei curioase inovații, menite probabil a ne apropia măcar în această formă de biserica ortodoxă română. Întâiu nu i-am dat importanță, dar văzând că se revine asupra acestei numiri, și că, prin bunăvoința pe care ne-o arată d. primar Dandea dela Târgul-Murăș, a putut fi strecurată chiar și în coloanele unei gazete oficiale, găsim că avem datoria de-a ne spune și noi cuvântul în cauză.

Din punct de vedere *etimologic*, noua numire nu are nimic de eliminat, fiindcă biserica Romei, care cu atâta dreptate își revendică titlul de „adevărată biserică alui Hristos“, este incontestabil o biserică ortodoxă (dreptcredincioasă), și sub acest raport neapărat chiar *singura ortodoxă*, fiindcă ea singură a păstrat în întregime depozitul de credință, lăsat nouă de Mântuitorul Hristos. Din acest punct de vedere nime nu ar putea avea deci un singur cuvânt împotriva acestei numiri, care — date fiind legăturile bisericii românești cu biserica slavonă, legături mai însemnate decât acelea cu biserica grecească a Fanarului — ar putea fi înlocuită, evident cu mai multă dreptate, mai curând cu aceea de *pravoslavnică*, al cărei înțeles este tot acela de dreptcredincioasă.

Dar lucrul nu poate fi redus la o simplă etimologie, fiindcă la fixarea înțelesului unui cuvânt contribuie, adeseori în măsură mult mai mare decât etimologia, și așa numitul *usus loquendi*, care împrumută cutărui cuvânt o

accepțiune nouă, bine determinată, peste care nu se poate trece simplu la ordinea zilei.

Și acesta e cazul în ce privește cuvântul „ortodox“ și „pravoslavnic“, însemnând ele în materie de confesiune creștină: Biserica răsăriteană, care rupând legăturile de unitate cu biserica Romei papale, a abandonat, pentru a-și putea justifica această desbinare, și câteva adevăruri dogmatice ale acestei biserici. A fi creștin „ortodox“ sau „pravoslavnic“ înseamnă deci, după accepțiunea comună a cuvântului, a aparține bisericilor răsăritene, cari nu se orientează după Roma, ci după Constantinopolul desbinător, a cărui școală a creat actualele biserici *naționale*, cari cearcă zadarnic să-și refacă, măcar între ele, unitatea „panortodoxă“, preconizată atât de imperativ de formula Mântuitorului „cu o singură turmă și un singur păstor“, care — evident — nu poate fi: al optulea conciliu ecumenic dela Ierusalimul Sanctității Sale Damianos.

Cu toată dorința de-a vedea biserica ortodoxă română a dlui Ghibu apropiindu-se de adevărata „ortodoxie“ a unicului păstor dela Roma, ori mai curând tocmai pentru că avem această dorință, nu vom lăpăda deci numirea consacrată și atât de frumoasă de biserica „română unită“, în care sub cuvântul „unit“ (se înțelege cu Roma papală) se cuprinde atât de plastic ideea *catolicității* romane, iar sub cel de „român“ aceea a ritului nostru oriental *românesc*, cum figurează totdeauna în actele Romei, în deosebire de cel greco-, grecesc, cum greșit s'a folosit și se mai folosește la noi în urma numirii oficiale adoptate de fostul stat unguresc.

† Păr. Artimon Blășian fostul paroh al Obrejei (arhidieceză), s'a stins la 18 Aprilie c. în anul 83 al vieții și 54 al preoției sale cinșite.

După trecerea sa în deficiență, întâmplată încă înainte de războiu, păr. Blășian s'a retras în casele sale din Blaj, unde, trăind în atmosfera marilor creatori de fundațiuni, chibzuia

mereu asupra menirii ce avea s'o dea, în lipsa unor descendenți direcți, frumoasei sale averi. Testamentul încă nu s'a deschis și așa încă nu se cunosc dispozițiile ce va fi luat, dar ceice au trăit aproape de el spun, că cea mai mare parte a averii sale ar fi lăsat-o ca fundațiune, și încă așa, ca autoritatea bisericească să o poată folosi — după împrejurări — spre scopurile cari mai mult pot folosi biserica, a cărei credincios servitor a fost.

Este un gând din cele mai bune, care dacă se va verifica, cum sperăm, îl pun pe regretatul păr. Blășian, într'o lumină deosebit de simpatică.

A avut o înmormântare frumoasă, la care a participat Blajul întreg.

Fie-i partea cu dreptii!

BISERICESȚI

Miercurea trecută, în 22 Aprilie s'a ținut la Roma un *Consistor papal semi-public*, în care s'a fixat definitiv ordinea canonizărilor ce se vor face în cursul acestui an jubilar.

Ca un prevestitor al pelerinajului național român anunțat pentru sfârșitul lui Maiu, și plecat dela București, în săptămâna Patimilor un grup de *vre-o 40 pelerini români*, cari au sosit la Roma a doua zi de Paști, deodată cu un pelerinaj belgian și cu 15 pelerinaje din diferite părți ale Italiei. Știrile cari ne sosesc dela membrii acestui pelerinaj sunt din cele mai frumoase, anunțând adevărate sărbători sufletești pentru toți aceia cari vor putea vizita în acest an cetatea eternă a Romei.

Gazetele dela noi au publicat nu de mult cu bogate amănunte, că la ministerul cultelor s'ar fi constituit, sub prezidiul Proasfințitului Vartolomeiu al Râmnicului, un *comitet național român al alianței universale pentru înfrățirea popoarelor prin biserică*, în care au fost cooptați, desigur fără asentimentul

Folța „Unirii“

Din Roma jubilară

— Note și impresii —

Iarna rece a acestui an a întârziat mai multe pelerinaje, așa că în primele 2 luni ale Anului sfânt peregrinii abia au fost câteva zeci de mii. Odată, însă, cu primele raze aurii ale primăverii cete mari de „romei“ pii începură a împopula străzile scaldate 'n sânge de martiri din Alma Mater — din acest centru născut al catolicismului universal — cari în rânduri continue, în cete număroase, în cortegiuri mari grăbesc dela o bazilică la alta, pii, umili, evlavioși.

Peregrini din țări streine, cu arhierii în frunte, vin în cetatea eternă să-și aducă omagiul la mormântul Apostolilor și a Vicarului lui Hristos, iar prin dâșii lui Dumnezeu. Roma geme într'un freamăt de-o conglomeratie împestrătată de popoare diferite, din cele mai îndepărtate unghiuri ale rotogolului. Și ei vin mereu; toți mânați de acelaș gând: Ca să cerșească dela cer pacea cea sfântă. Și când îi vezi pe ei, dușmanii de ieri, aici îmbrățișându-se plini de iubire, înălțând acelaș imn către cer, și-se pare sigur prognosticul: Rugăciunea jubilară a milioanele de suflete, ce se unesc, suspină și cerșesc într'un glas, va deschide ceriurile.

*

Din cei peste 100,000 peregrini sosiți până acum la Roma vom nota aci numai pelerina-

jele mai momentuoase și mai număroase, — sperând, că în baza axiomei „*exempla trahunt*“ ai noștri încă vor încerca să imiteze exemplul piilor peregrini cari au făcut deja drumul Romei.

America, după numărosul pelerinaj din Argentina — care a fost în Roma la deschiderea Porții sfinte — a trimis din nou un impozant pelerinaj compus din circa 4000 persoane din Boston, condus de Cardinalul O'Connell. În prima jumătate a lunii Martie cele patru bazilici sunau sgomotos de cântecele melodioase ale Americanilor pii, cari, purtând stegulețe mici în mână, își făceau „vizita jubilară“, iar străzile Romei erau pline de automobile sute, ce alergau purtând stegulețul Statelor-Unite, dela un monument la altul. Impresia a fost mare și *catolicii Americii protestante* într'adevăr nu au putut da un mai elocvent semn despre sentimentele lor religioase adânc înrădăcinate în *credința romană*.

Franța — cu toate sforțările diabolice ale sectarului ateu din capul guvernului*) — asemenea și-a trimis fiii săi *parisiani* în frunte cu Cardinalul Dubois. Demonstrația lor sfântă în favorul catolicismului triumfător, ne-a întărit din nou credința, că în țara lui Ludovic cel sfânt și a Jeannei d'Arc din nou se vor verifica vorbele profetice ale Mântuitorului spuse despre biserică: „Nici porțile iadului nu vor învinge-o pe ea“.

Elveția, patria credincioșilor gardiști ai Papei, s'a arătat vrednică de cinstea de-a da

ea floarea tinerilor săi în serviciul bisericii. Un pelerinaj număros din Losanne și Lucerna a fost o nouă întărire a motivelor, pentru care „garda svițeră“, poate fi mândră de țara Alpilor bătrâni...

Germania își trimite în fiecare săptămână câte-un stol de credincioși, iar din Viena sosit zilele aceste un mare pelerinaj. *Ungaria* a trimis și ea o impunătoare ceta de peregrini, din toate clasele sociale. Intre ei o cohortă în mod exemplar organizată de 60 de *cercetași*, 200 de eleve dela călugărițele engleze din Budapesta și o mulțime de intelectuali apoi țărani și țărance. Manifestarea lor plină de avânt sfânt între pereții Romei bătrâne, pietatea și evlavia ce caracterizează pe bunii creștini, dar mai ales simbolica lor procesiune dela Colosseu au lăsat o adâncă și neștearsă impresie în sufletele Romanilor, iar presa italiană — aducându-i elogii mari — s'a ocupat zile întregi de „*pellerinaggio ungherese*“, care „în ordine, disciplină și pietate a întrecut toate pelerinajele de până acum“.

Iar *Italia*, „pământul martirilor“, trimite mereu mii de peregrini. Intre cele vre-o 50 pelerinaje italiene s'au remarcat mai ales cele din Milano și Frascati, iar ca o coroană superbă asupra tuturor s'a prezentat, într'o atmosferă plină de entuziasm tineresc, *pelerinajul studenților dela universitatea din Milano*.

Tineri universitari din Milano — generația, care va conduce frânele Italiei de mâini — au scris o nouă pagină glorioasă în istoria școlii lor. Conduși de 40 profesori, acești tineri universitari italieni au trecut în cetatea eternă,

*) Când s'au scris aceste șire, în frunte guvernului francez era încă d. Herriot. N. R.

lor, dd. și Dr. Al. Borza (Cluj), Dr. I. Coltor (Blaj) și profesorul rutean Lutzky (Cernăuți) din partea gr.-catolicilor, iar Mons. Cisar dela București și d. Gyárfás Elemér (Dicioșanmărtin) din partea romano-catolicilor. Restul sunt reformati (3), luterani (2), unitar (1), armean (1), și ortodocși (27, între cari 4 episcopi și ministrul cultelor). — Mișcarea aceasta pornită de protestanți poate fi foarte laudabilă, dar catolicismul universal, care n'are nici o nevoie de alianțe speciale pentru a servi ca mijloc pentru „înfrățirea popoarelor“ nu s'a pretat niciodată ca unealtă în mâinile celorce, în loc de a căuta o adevărată înfrățire prin revenirea lor în sinul adevăratei biserici a Domnului, își pierd vremea cu atari organizații, a căror activitate nu poate să aducă nici când rezultatele dorite. — Înfrățească-se deci ortodocșii cum vor ști mai bine cu toate confesiunile și sectele din lume, al căror drept de existență îl recunosc prin aceasta în mod implicit, dar nouă de-ne pace, fiindcă înfrățirea noastră se face cu totul pe alte temeuri.

Numărul dela 19 Aprilie c. al ziarului „L'Observatore Romano“ este dedicat fostului episcop de Bobbio (Italia), *păr. Antoniu Maria Gianelli*, a cărui beatificare solemnă s'a săvârșit Dumineca trecută, deschizând seria frumoaselor și atât de înălțătoarelor serbări de beatificare și canonizare, cari se vor urma anul acesta într'un număr deosebit de bogat, dovadă tuturor, odată mai mult, unde este a se căuta adevărata biserică a Domnului, în care nota sfințeniei strălucește cu atâta putere.

Ziarul „Cuvântul“ din București publică, după gazetele ungurești, cari au avut norocul să le poată afla, amănunte din *anteproiectul referitor la noul regim cultelor*. Într'un chip absolut neînțeles, lucrurile se păstrează sub cel mai mare secret și de aceea până vom avea marea ferioare de-a putea cunoaște și noi tainele păzite cu 7 lăcăți ale dlui ministru

— pe străzile unde în ultimele decenii fluturau steagurile sectei nefaste — cântând și rugându-se...

Înzădar a urlat cretinismul pseudoștiințific sălbatec atâția ani de-arândul, că știința este inimică credinței! Încă odată, din nou a triumfat Hristos! Și în patria lui Dante și Michelangelo, alui Petrarca și Tasso — cari și ei au participat odinioară la serbările jubilar ale Anilor sfinți — un corp de dascăli ai științei mondiale, împreună cu o legiune înflăcărată de tineri înspringeniți, salutară în *Roma papală* pe Hristos Mântuitorul în numele cultului și al științei...

*

Dar cel mai frumos capitol în istoria de până acum a Anului sfânt actual s'a scris, fără îndoială, în ziua de 29 Martie c. când s'a purtat în procesiunea solemnă *Crucifixul prodigios dela antioa biserică S. Marcello la S. Pietro*. A fost o demonstrație măreață și cu atât mai prețioasă, cu cât era mai conturbată de vremea posomorită și tristă a zilei ploioase, care a fost întâia Duminecă a primăverii din acest an.

Dimineața ploii repetite și o furtună grea de grindină deasă, ce 'nalbi pământul; după masă, după o scurtă întezărire a soarelui, nori grei și o nouă ploaie mărunță — ne făcu, să credem, că procesiunea se va amâna. Dar afluența continuă a reuniunilor de pietate, pe tegrinii mulți la număr, mulțimea imensă adunată — cu tot timpul urât — nu vreau să-și amâne sărbătoarea.

Procesiunna, deci, se ținu. Și în cetatea,

Lapedatu, vom putea să ne ocupăm de acest anteproiect numai în temeiul celor publicate de numărul ziar.

„Pentru a prentimpina — cum spune un „Apel“ recent al comitetului de acțiune pentru recăsătorirea preoților ortodocși văduvi — orice surprize“, cari ar putea ajunge mișcarea din partea viitorului „conciliu ecumenic dela Ierusalim“, a cărui dată se anunță de nou pe luna Maiu din acest an, se convoacă pe zilele, de 29—30 Aprilie un nou congres al preoților văduvi la București. Chestia se prezintă ca una dintre cele mai importante, întrucât „dela rezolvirea ei norocoasă (adecă în sensul de-a șterge cunoscutul canon trullan, care oprește aceasta) depinde — cum spune „Apelul“ — în mare parte viitorul, prestigiul și înălțarea sfintei noastre biserici și a clerului ei“. — Mărește perspective!

În zilele de 4—6 Aprilie c. s'au ținut *misiiuni populare în Rona de jos* (Matamurăș), predicând *păr. canonic Dr. Victor Bojor*, președintele reuniunii de misiuni dela Gherla. A fost, ca pretutindeni aiurea, un prilej de curată înălțare sufletească, lăsând urme neșterse în sufletele primitoare de adevăr ale bunilor noștri credincioși din părțile acelea.

Știri mărunte.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhiepiscopesc a numit pe *păr. Victor Pop—Ulies* de paroh la Boian în Bucovina, iar pe *păr. Cornel Murășan* l-a trecut în locul acestuia de adm. parohial la *Mădicașul unguresc*.

— „Gazeta Maramurășană“ anunță, că *păr. Dr. Iosif Pop*, subdirector general în ministerul cultelor și un fiu al Maramurășului, a fost numit de cei în drept abate al abației reale „*sacrae dexterae s. Stephani*“, rămasă vacanță pe urma morții cunoscutului istoric maghiar *Fraknoi*

Vilmos. Sfinția Sa ajunge astfel, la o vârstă relativ tină (încă n'are 40 ani) la venite foarte frumoase, pe cari nu ne îndoim că, imitând pilda antecesorului său, le va ști folosi spre scopuri culturale și bisericesti.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Bunul credincios *George Durnea* și soția sa *Iuliana Furuiș* din Suplac au cumpărat pe seama bisericii noastre de acolo un clopot în valoare de 11000 Lei, care s'a și sfințit de curând cu multă solemnitate. Tot pentru biserică de acolo s'a cumpărat din partea credincioșilor *Nicolae Sabău* și soția sa *Iuliana Suiogan*, domiciliați în Abramul de sus, o frumoasă Evanghelie, în preț de 1400 Lei — Pentru ambele donațiuni se aduce pe această cale mulțumită publică din partea curatoratului bisericesc din Suplac.

Un concurs literar. Comitetul central al Asociațiunii din Sibiu a hotărât de curând publicarea unui concurs pentru *cea mai bună biografie* a vrednicului bărbat al neamului nostru, care a fost *Vasile Lucaciu*, mort în 1922. Manuscrisul este a se înaintea biroului Astrei (Sibiu, str. Șaguna 6) până în ziua de 31 Decembrie 1925. Lucrarea are să fie scrisă pentru popor, să înalțe sufletele cu amănunte cât mai multe din viața celui dispărut, care a fost odată expresia cea mai fidelă a revendicărilor naționale românești. Dimensiunile lucrării: 4—5 coale de tipar din „Bibl. populară a Asociațiunii“. Premiul este de 10,000 Lei. Lucrarea este a înainta anonim, cu un motto, având într'un plie numele autorului.

Locale. Dumineca viitoare, a Mironositelor, va predica în catedrală Reverendul *Laurian Puia*, profesor la liceul de băeți.

— *Reprezentăția teatrală* a tinerilor meserieși, anunțată de noi în numărul trecut pentru seara zilei a doua de Paști a reușit, grație stăruinței neobosite din jurul pregătirilor, peste toate așteptările, vădind câteva talente frumoase, cari cu timpul pot să ofere publicului prestații la înălțime artistică. Ostenelile rolanților au fost răsplătite cu vii și binemeritate aplause din partea publicului foarte numărös, care a ținut să onoreze și încurajeze o manifestare atât de nobilă a tinerilor meserieși și comercianți ro-

care între pereții săi milenari văzu perândându-se atâția împărați triumfători, unde monumentele, columnele, obeliscurile de triumf, vorbesc atât de plastic despre atâtea glorie terene apuse; în cetatea, al cărei guvernator nu voi să se opună furiei unei plebe asazine, ai cărei soldați îl restigniră pe cruce și-l puseră'n bătaie de joc inscripția regală; în aceasta cetate trecu înc'odată triumfător Hristos, în mijlocul unei mulțimi de peste 200,000 oameni, cari îl laudau și preamăreau necontentit.

Când procesiunea ajunsă în piața S. Pietro ploaia se opri, norii se împrăștiară și raze dulci de soare salutară constanța mulțimei înflăcărate. Acest surăs al cerului încurajă entuziasmul convoiului triumfant; toată lumea era într'un deliriu sufletesc și'n acel moment se invederă și mai eclatant, că aceasta mulțime se făcu cu adevărat — după vorbele sf.-lui Pavel —: „Spectaculum mundo et Angelis et hominibus“.

*

În această învălmășală de romei pii, în mijlocul acestor manifestații de un entuziasm sfânt, evlavios — la care până acum a participat *întreagă rassa latină din Apus* —, gândurile noastre se leagă în sbor spre Răsărit, spre colinele muntoase și spre văile înflorite „dela Nistru pân' la Tisa“, spre cei „codri verzi de brad și câmpuri de mătășă“, din mândra noastră Dacia-Traiană.

— „În curând vor sosi și ai noștri“, ne zicem veseli, cu ochi scânteietori, cu inimi palpitânde; și așteptăm cu atâta dor, cu atâta drag, să salutăm în „Mama Roma cea bătrână“

pe peregrinii români. Vor veni mulți, sperăm, și Sentinela latină din Răsărit se va arăta demnă de istoria glorioasă a columnei din Forul Traian; poporul român, — care în ultimele decenii a pus în uimire lumea întreagă cu forța sa vitală politică, verificându-se de bun și viteaz „legionar imperial“, acum, în jurul Vicarului lui Hristos va ști demonstra lumii întregi, că în țara noastră domnește victorios deviza: „Nihil sine Deo“...

Și-aici Români se vor îmbrățișa cu frații noștri apuseni, cu fiii aceleași Mame și vor înălța rugăciuni la ceriu uniți într'un gând, aici în *Roma papală: în aceasta dulce și sfântă atmosferă a gîntei noastre latine...*

Atunci, când acest vis se va realiza, când Români braț la braț cu frații Italiani și Francezi, cu Spaniolii și Portugezii de dincolo de Pirenei, se vor uni într'un ideal divin, în sânul aceleiași unice biserici, — numai atunci vom putea cu adevărat cânta dulcea melodie a marelui Alexandri, pusă pe buzele gîntei latine regine:

„Oh, Doamne'n lume cât am stat,
În ochii săi plini de-admirare
Pe tine Te-am reprezentat...“

*

Adevăratele sărbători ale Anului jubilar se vor începe numai de-acum înainte. Seria lor își va ajunge culmea, fără îndoială, prin *canonizările*, puse la ordinea zilei, cari, toate promit a fi extraordinar de solemne și impunătoare.

Afară de mai multe beatificări, cari vor urma în cursul Anului sfânt, în primăvara a-

